

MAXIMO PRINCIPI
GASTONI FRANCIAE
LUDOVICI REGIS CHRISTIANISSIMI
FRATRI.

ACTE virtute esto (Princeps illustrissime) quem Deus nascentem non communi mortalium lege solum spectare, sed in calum suspicere voluit.

Omina principiis, inquit, inesse solent.

Nihil enim humile et caducū, sed alta quæque & sublimia fati debentur tuis. Regij calum sanguinis est origo. *Ἐκ δὲ τοῦ βασιλῆος* terra dominium. Hanc sub felicibus invictissimi Fratris auspicijs gubernas. Ad astra paternis insistens vestigijs, inclyta tandem virtus evehet. Sed dum terris immoraris (tam diu autem manebis, quoad te non pœnitebit patriam juvare & tuos) lumen tuum ut præsens numen Gallia æternū venerabitur. Ego certē majestatem tuam velut sidus clarissimum admiror & colo. Quæ si lata mihi in hoc pulvere affulserit vires & animum dabit. Ad hanc enim confugio certamen medicum initurus, ut opem mihi & auxiliarem dextram porrigat, qualem Apollo Hectori, Pallas Ulyssi, suus cuique tutelarior Deus. Manus mihi non cum tumultuario milite sed ducibus delectissimis conferenda. Periculosa plenum opus aleæ: fateor. sed si te propitium habuero tam strenuos antagonistas nihil pertimescam: immò victoriam te favente & fovente spero me consecuturum atque opima spolia tibi, tanquam Feretrio Iovi reportaturum.

N. M. Q. T. DEVOTISSIM.

P. ROBYNETVS.

55¹

QVOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBVS MANE' AGITANDA IN SCHOLIS
MEDICORVM DIE IOVIS V. IANVARII, M. HIERONYMO GVLONIO DOCTORE MEDICO ET PROFESSORE
REGIO PRÆSIDE AC MODERATORE.

An à rigore sudor salutaris.

NICVIQVE corporis particulæ ab ortu natura rei noxiæ sensum concessit, cuius præsidio cum ab externis, tum ab internis se tueretur injuriis. Foris multa intus plura & graviora ludent, quibus expultricis nisi occurrat, brevi vita corrui. Eam suscitant modò copia, modò pravitas materia, non sine accipiti corporis perturbatione. Natura victrix ad crism perfectam, victa ad imperfectam & calamitosam. Expultricem, quàm humor, pharmacum magis stimulat, cuius aculeis fucorum vitia & pestes tunc fugantur, si cacœchymia consentaneum, dosi legitima, horâ opportuna, ritè comparatum propinetur: secus veneni instar liquat, urit, exulcerat, languinem prolicat, enecat. Quot humores sponte natura per vomitum aut alvum commodò secedunt, totidem medicamento foeliciter vacuantur. Omnes ferè crassi aut tenues, celeriter aut segniter, clementer aut crudeliter. Sed hæc carnificina est non medicina. Præstat enim experiri nullum quàm damnosum: quod dubium esset nunquam potest.

NE C in purgatione tantum natura ad salutem aegri proritat, sed etiam in rigore febrium periodico qui singulis accessionibus citur, & critico qui febrem solvit. In utroque putris illuvies, ex vasis expressa dum viam ad exitum affectat, partes exquisiti sensus vellicando laceffit: hinc totius corporis concussio vehemens & inequalis, hinc frigus, hinc caloris vivifici ad viscera fugientis afflictio, qui discussa materia, ad partes externas postliminio revertitur. Rigor omnium aut à vasis ut in febrientibus, aut ab ulceribus ut in purulentis: Qui quotidiè invadit febris intermittētis affert discessionem. In mulieribus principium ducit magis ex lumbis & per dorsum ad caput: viris autem parte posticâ potius quàm anticâ corporis, ut cubitis & femoribus. Argumento est cutis raritas quam pilus ostendit.

RIGVS rigorem comitatur, calor excipiunt & sudor, qui toto manans corpore naturę convenienter & morbo agrum levamento con-
latur. Nam aestuantem & ferocientem in venis humorem per cæca cutis spiramenta excludit. Ad sudoris generationem tria concurrunt, me-
tuum libertas, caloris virtus, & aqueus ex potu & ciboliqvor. Qui multum potant, multum sudant. Vbertas sudoris à somno largiore cibo
corpus argvit uti. Sitim accendit sudor si continenter effluit, comescitur humidioris victus abstinentia. Errant qui sudorem omnem à san-
guine fuso & attenuato fieri dicunt: vt qui ex vaporibus ab universo corpore sublati, quos frigus externum in egressu spisset ac in aquam ver-
gine fuso & attenuato fieri dicunt: vt qui ex vaporibus ab universo corpore sublati, quos frigus externum in egressu spisset ac in aquam ver-
tat. quamquam interdum vapor madorem colligit. Rarò dapes sapit assumptas, nec sicut urina refert odorem sudor epularum, Nam multiplicitate elabo-
ratione, ciborum qualitates deponit, est enim terciæ coctionis excrementum.

VIRINAE tamen lacrymarum & sudoris communis est materia. Lacrymarum laticem, cerebrum & oculorum venæ occultant. Harum compressione aut dilatatione profilit, unde non mirus est tam fecundus lacrymarum proventus, cum humoris serofi non exigua caput præsertim in foeminis copia luxuriet. Non motus animi tantum, aut vis morbi, sed etiam voluntatis imperium lachrymas excutit. Virinam facit idem serum, quod per ureteras deductum vesica ad tempus completur: sed prius à renibus secretum, ubi sanguinis vehendi munere iam perfunctum est. Virina tanta est excernendæ necessitas, ut ex ejus suppressione gravissima nascantur symptomata, si cui per biduum aut triduum inhibita fuerit per materiæ recursum ad superiora, etiam si post illud spatium liberaliter fundatur tandem moritur. Quibunt urinam tempestate pestifera ingratam sibi perniciem moliantur. Nam urina extra vesicam virulenta est.

SOLA cutis acerrimo licet sensu prædita, urinam nullo recipere potest incommodo, nam & malignitati ejus resistit, & per sua transmittens foramina in sudorem vertit salutarem. Sed urina sisti debet ante rigorem: Nam rigor urinam revocans ægrum damnis augeat. Fluit sudor vel exolutione, vel expressione, vel excretionē. Quæ gelidus vel miliaris, vel circa caput & collum solum elabitur, per irritam assimilationem succi alibilis, tum exoluta retentrice potentia stillat. Nam languidum corpus & effœtum ostendit. Cruentus quoque cum ichorosi sanguinis pravitate, tum exoluta retentrice potentia distendit, ardoris vi suæ qualis prærubra alvi prolucis, qualis cruor qui è gingivis manat, talis sudor sanguineus exudat per cutem. Exprimitur venarum distentione, ardoris vi suæ dolorificis. Per excretionem erumpit in febre ardente, naturæ triumphantis impulsu, viis patentibus, editis prius signis peccati, quæ suis indicibus denuntiata sint. talis sudor morbum ex toto adimit ut nihil omnino reliquiarum superfit, nec empyreumatis nec humoris morbifici.

Ergo a rigore sudor salutaris.

Ergo a rigore suavis puerum.
Afferebat Lutetia PETRVS ROBYNET, IIsodunæus. Anno R. S. H. M. DCXVII.

DOMINI DOCTORES DISPUTAVRI.

M. Joannes Bourgeois.
M. Mauricius de Montræil.
M. Guillelmus Gyon.

M. Claudius De-Pois
M. Hieronymus Gulonius Praeses & prof. R.
M. Symphorianus Hautin

M. Simon le Tellier M. R.
M. Richardus Merces.
M. Simon Bazin.